

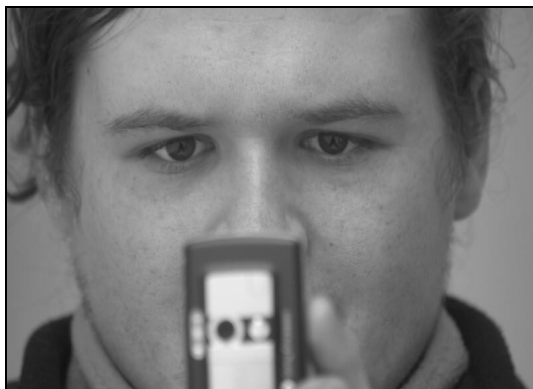
SLUNO
26

Úvodník

*Orlice zas šumí nad splavem
odpusť mi
modlím se, ať všechno přestanem
Odpusť, že
nemám na duši
smutek, ač králi Artuš
prý utek
kaňž i s bílým praporem*

Zuzana Navarová

Ahoj u nového čísla Slunoskratu.

Dlouho jsem přemýšlel, jaký by měl tento úvodník být. Chtěl jsem napsat něco vzletného, něco, co by třeba poučilo. Přemýšlel jsem tak dlouho, až mne všechny myšlenky opustily a já se díval na svět kolem sebe jako lemur v zoologické zahradě na lidi za mříží.

A pak mi to došlo. Pro všechny ty věci, které mne celý den štvou, nevidím jiné „věci“, které nikdo na první pohled nevidí. Že jsou zastávky tramvají popsané tlustým fixem, že chodci chodí na červenou a řidiči se to od nich učí, že politikům chybí pokora (i) k těm, kteří je (ne)volili, a že ač máme spoustu čas šetřících pomocníků, času máme stále méně.

A potom mne napadlo, že to všechno můžu změnit. A pokud si netroufám změnit svět, mám alespoň moc někomu v tomto záměru pomoci. Že i když vidím, jak se lidé kolem mne mění k horšímu a jsou přesvědčováni, že za to všechno může přeci doba a společnost, můžu proti tomu větru zvednout hlavu a vytvářet větrolam. Že vždy mám pár přátel, na které se mohu spolehnout a že myslí podobně jako já. Že děláme dobrou věc a že v té jednotě a hnutí je síla.

Vítr snadno vyvrátí jeden strom, les přežije i orkán.

Zdenda

Novinky, novinky, novinky

Mnozí z vás víte, že si Blahovi pořídili domek v Ostravě a že jej právě rekonstruuji. A jsou moc rádi, pokud jim přijede někdo pomoci. A pomocníci jsou určitě strašně zvědaví, jak postupují práce.

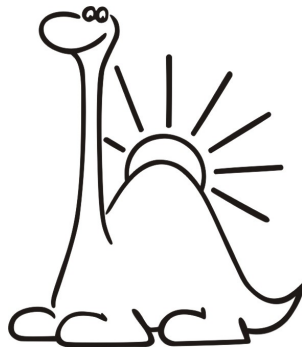
Takže – právě jsou instalovány rozvody vody, plynu a topení, provádí se nová elektroinstalace a opravují podlahy. Koupelna už má zdi, celý domek pěknou novou čepici a drenážní systém.

A na zahradě odkvétá angrešt a rybíz a tulipány a pampelšky a sedmkráska a vůbec :)

Svoje nové bydlo mají vrukávu i Hanka a Radovan Jiříkovi, a to podstatně blíž – kousek od brněnské zoologické zahrady. V rámci domku se počítá i se Slunovratí čajovničkou či podobným prostorem pro naše setkávání...

Ilča a Pája Kukletovi, naši kamarádi Slunovrat'áci, mají přírůstek – synáčka Vaška. A aby nás nebylo málo, další člen, Eliška Čechurová, se Peťce a Mart'asovi narodila v březnu 2007.

A na závěr něco prozaičtějšího – kdo to ještě neví, Kancelář Hnutí Brontosaurus změnila adresu a sídlí na ulici Hvězdova 10 v Brně. Hnutí Brontosaurus má také zcela nové a velmi živé webové stránky.

Valná hromada 2007 očima předsedy

Na začátku března proběhla naše Valná Hromada. Copak se na ní událo a dohodlo?

Valná Hromada se konala o víkendy 3. až 5. března v CVC Legato v Brně Kohoutovicích. Vzhledem k tomu, že se v pátek zároveň konal i Námořnický bál v režii Orchisu a Instruktorů Brno, sešla se většina účastníků Hromady až v sobotu dopoledne v Legatu.

Možná někteří nevíte, k čemu je taková Valná Hromada dobrá. Valná Hromada je setkání členů (nebo zájemců o členství), volí novou Radu (ta předchází vždy z funkce odstupuje v průběhu konání hromady), schvaluje členské poplatky a vůbec nastavuje směr článku do budoucna. Valná Hromada je víc než Rada a dokonce i víc než předseda ;-)

Po milém přivítání dvěmi milými sluníčky byla přednesena zpráva o činnosti a zpráva o hospodaření za minulý rok (podrobnosti o činnosti a hospodaření můžete najít ve výroční zprávě buď v elektronické podobě stránkách, nebo v tištěné podobě).

A potom se probíraly a navrhovaly změny vnitřních předpisů fungování Slunovratu jako článku Hnutí Brontosaurus. Radě a hlavně předsedovi se nezdály některé zastaralé detaily. Dopadlo to tak, že jediný bod nezůstal neupraven a Rada dostala za úkol rozvést tyto předpisy do podrobnějších Prováděcích předpisů. Aktuální vnitřní předpisy si opět můžete přečíst na našich internetových stránkách.

Po celkem vyčerpávajícím probírání předpisů jsme byli seznámeni s aktuálními projekty, činností a průběhem Valné Hromady Hnutí Brontosaurus. Zde se sluší pográtulovat Ádě a Žblebtovi ke zvolení do Rady Hnutí Brontosaurus – gratulujeme!

A potom přišlo na řadu vyhodnocení dotazníku, který účastníci Valné Hromady vyplňovali ráno. Názory, které máme na Slunovrat a vůbec na Hnutí Brontosaurus, jsou různorodé. Někdo očekává od Slunovratu třeba jen partu kamarádů s podobným pohledem na své okolí, někdo třeba dává přednost užitečné pomoci přírodě a památkám.

Když jsme pokládali otázku „jak vidí Slunovrat“ lidem mimo Slunovrat (a členům, kteří se nemohli na hromadu dostavit), dostali jsme odpovědi, že je na jednu stranu nesooudný, není cítit to, co dělá Slunovrat Slunovratem (třeba proto, že není vidět na akcích starší členy, kteří měli na Slunovrat v minulosti větší vliv), na druhou stranu se Slunovrat jeví jako akční článek (trochu do sebe uzavřený), že jeho členové jsou „tak nějak čistí“, a že stojí na mladé generaci.

Po debatě, která se předchozím bodem rozpoutala, se pokračovalo stanovením si priorit činnosti Rady (a potažmo i článku) pro další období – tedy kromě těch, které musí Rada řešit neustále. A na čem se Hromada shodla? Jako nejvyšší prioritu vidí ve výchově nových organizátorů a zapojení aktivních členů, dále v péči o přírodu (se zaměřením na stálější lokality), propagaci článku a s tím souvisejícím vzděláváním účastníků a v neposlední řadě ve spolupráci s jinými organizacemi (například jinými články).

Po následujícím přehledu plánovaných akcí na letošní rok přišlo na řadu odstoupení stávající a zvolení nové rady. Do nové rady bylo zvoleno celkem deset lidí: Zdeněk Blaha (předseda), Pavla Starůstková (místopředseda), Jana Kuriatko Kurajdová (hospodář a pokladník v jedné osobě), Petr Žblebt Jarušek, Viera Vierik Hrabčáková, Jana Svachinová, Jaroslav Pilný, Erika Kvasničková, Radek Alex Hrabčák a Petr Šašinka.

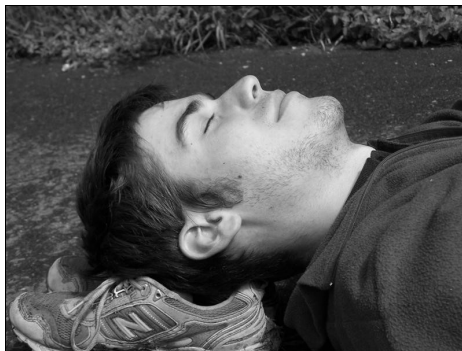
Věřím, že už jste tímto článkem unaveni, proto vám prozradím, že zápis a usnesení Hromady můžete najít na našich internetových stránkách. :-)

Zdenda

Noví radní

Petr Šašinka (Peřo)

- Jsem hrdým rodákem z Brna. A to velmi.
- Narodil jsem se poměrně mladý a bez talentu. Tyto své přednosti už proto dvacet let rozvíjím – k občasně nelibosti svého okolí – každodenním tréninkem všeho možného.
- Střídavě pobývám v Bílých Karpatech, pod Kraví horou a v oblacích. Odtud pramení můj kladný vztah k orchidejím, rozhledům a... to se sem nehodí.
- Ačkoliv se děsím matematiky, začal jsem studovat ekonomickou vysokou školu.
- Ve volném čase nejraději propocuji trička a získávám zkušenosti.
- Jsem zaníceným sběratelem turistických známek, pivních táček a víček od jogurtů Jogobella.
- Do Slunovratu a tím pádem i do Hnutí Brontosaurus jsem se dostal roku 2005 čirou náhodou, za kterou vděčím své milé sestře.
- Nejraději mám žlutou barvu, vlastnoručně připravené kuřecí kousky na houbách a originalitu.
- Od jistého dne zastávám teorii, že lepší je proletět životem naplno – za těch pár vyražených zubů to stojí...
- Jsem v zásadě šťastný.

Radek Hrabčák (Alex)

Kdopak že to je ten Alex? Ti, kdo znají Vierika, nejspíš znají i mě.

A přiznejme si, nebýt Vierika, asi by nebylo Alexe ve Slunovratu.

Ne že by za to Slunovrat nestál, ale ještě před několika lety se mi při slovech Hnutí Brontosaurus vybavil pouze odznáček s Brontosaurem, který kdysi dávno na začátku devadesátých let nosila má sestra na krosně.

Byl to Vierik, kdo mi otevřel oči a postupně mi podsouvala tu zážitky z víkendovek, tu fotografie a nenásilnou formou mě tak vsouvala do dění kolem Slunovratu.

Do té doby znal Alex kromě Vierika a práce už jen beton. A beton, to je věc značně neživá, byť veskrze zajímavá.

Kdysi dávno chodil Alex (ale to se ještě jmenoval jinak) do školy, do Pionýra a do hudebky. Rodiče mě nutili hrát na tahací harmoniku a následně na klavír, byť já osobně pokukoval spíše po kytarě. Dnes jako zrající muž vidím, že na kytaru hraje skoro každý, ale tahací harmonika, panečku... Ti rodiče ale měli čuch!

Maje ovšem vlastní hlavu, odvděčil jsem se opuštěním rodinného hnízda a usídlením se o dvě stě kilometrů dál v centru jižní Moravy.

A tady jsem potkal Vierika a spoustu dalších fajn lidí nosících zvláštní trička s Brontosaurem.

A tak. Je čas na další životní skutky. Třeba zrovna s Brontosaurem.

Jaroslav Pilný (Jarda)

Ehm, tedy, inu, jářku, jeжда, klatě, jak jenom začít... Vierik mi napsala, abych se tu představil, o což se tu právě, uznávám, poněkud neobratně, pokusím... Prý „pár teplých slov“ =)

Nuže vezměme to zkrátka, jak se říká chutě do toho, půl je hotovo a pak rychle od toho!

Jméno mé jest Jaroslav Pilný, přídomkem mladší, bych nesrovnalostem eventuelním, se jménem tatínka mého milovaného spojeným, předešel, ovšem přízviskem mým zmatek nenechte se nikterak, uznávám, že jest svým způsobem zavazující, leč realita bývá mnohdy jiná ;-)

K zastižení bývám nejčastěji v metropoli východních Čech Lanškrouně, případně v hlavním městě Moravy, Olomouci (jaj, teď jsem ťal do živého, což, Brňáci? ;D), kde se pilně (už je to tu zase!) věnuji studiu jazyka anglického, žíhaného ekonomii :-).

S hnutím brontosauřím (resp. článkovstvím slunovratím) seznámen jsem byl před necelým rokem (touto cestou děkuji Hráškovi, jenž to všechno má vlastně na svědomí =)), když jsem se na dnes již legendárním čundru Ajta Krajta dal do kupy

s dvojčaty Šašinkovými, Žblebtem, Áďou, Efkou a dalšími, následně jsem zažil několik nezapomenutelných dní v Telči, Lesoňovicích, Pitíně a samozřejmě Brně, jak jinak :-)

Inu a jak jsem se dostal do Rady? Jen si představte, na nedávno proběhnuší VHŽČHBS (wow! ;D) si takhle v klídku ležím na karibabce, těším se na oběd, zkrátka idyla na nejvyšší možné míře, když v tom ke mně přiletí jakýsi opeřenec (bylo to, tuším, Kuriatko :-)) a vybalí na mě cosi o volbě nějaké nové rady, nějakých kandidátech a mně. „Co?!“, odtuším, vyvalím nevěřičně své ospalé oči (námořnický bál v předvečer VH byl prostě skvělý nápad :-)), zakroutím hlavou, po protančené noci však nenalézám dostatek sil k odporu a nabídku nakonec přijímám...

...no a tak tu mě tu máte =)

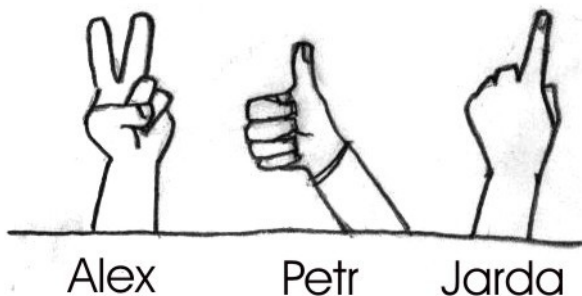
Inu, co ještě bych měl ještě o sobě dodat? Určitě bych si měl co říci s každým muzikantem, milovníkem dobrého jídla, pití, humoru a člověka.

Tak, víc už ze sebe, alespoň protentokrát, nevytěžu :-)

Mějte se famfárově, nezlobte maminky, Veselé Vánoce, a kdybychom se neviděli, tak i ty další! =D

S pozdravem

Jaroušek

Zprávy z akcí

Očima účastníka: Pár postřehů z EKAPu.

Myslím, že to byla fajn akce.

Bylo to setkání lidí podobného ražení, kteří tam přijeli za stejnou věcí. Někteří se sice určitě chtěli setkat s kamarády, ale myslím, že hlavním motorem, který je na tuto akci „dotáhl“, bylo dozvědět se něco víc o ochraně přírody, o přírodě samotné apod.

Já sám jsem byl nadšen z „domečku“, ve kterém se akce uskutečnila. Bylo tam nakumulováno tolik zajímavých věcí, které se týkaly poznávání lesa a života v něm, že jsem z toho žasnul!

Samotné přednášky nebyly jen „nalejvárnou“, ale přednášející se snažili zpestřit svůj výklad nějakou hrou, zapojit aktivně posluchače do přednášky a zajímavost jejich výkladu byla mnohdy

potvrzena spoustou otázek, které pak vyvěraly z publika nebo se jednání někdy strhlo v zajímavou diskuzi, při níž zůstal přednášející v pozadí a účastníci konfrontovali své názory s názory druhých. I když nepopírám, že se nám občas klížila víčka a jednou tam i někdo při nějakém výkladu usnul ☺.

Taky se mi líbily scénky, které občas zábavnou formou podaly a vysvětlily nějaký problém.

V páteční večer se mi líbilo zpívání venku v tee-pee. Přišlo mi to takové neorganizované a že to vyplynulo jen tak. Nebylo tam moc lidí a ani nevím proč, ale tak nějak to na mě příjemně dýchlo ...=)

Jedna ze zajímavých přednášek, která se týkala krajinné ekologie probíhala dokonce z větší části venku. S přednášejícím jsme šli přírodou, vždy se zastavili a on nám něco řekl. Do té doby jsem nevěděl, kolik se toho dá vyčíst z krajiny. Bylo to fakt suprové a líbilo se to i ostatním (když jsem to pak slyšel v „kolečku“, které obíhalo a kde každý říkal co se mu na EKAPu nejvíce líbilo).

Mirek

Očima organizátora: EKAP - zelený kurz a velké drama.

Večer před EKAPem.

"Ahoj Luci, jak se vede?", pozdravím Lucku a už si to maširuju nahoru do pokoje. Na řeči moc nedáme a rovnou se pouštíme do práce. Sedám za počítač a do pul druhé ladím texty brožurek, které se na EKAPu mají rozdávat. Ráno vstanu v šest a přejedu domů, kde se je pokusím doladit a poslat Ádě do tisku. Je necelý den před EKAPem a spánku není nazbyt.

Opravdu tak musí začínat každý kurz, který pořádáme?

Přípravy jsou náročná věc a nespokojený organizátor ladí program do poslední chvíle.

Ježírko je krásné místo - obrovský baráček založený Lipkou pro účely ekovýchovy a vzdělávání. Najdete zde spoustu různých udělatek a hraček, které demonstrují základní procesy v přírodě. Alfa tým přijede po druhé hodině a začíná připravovat bojiště pro účastníky. Vybaluje se jídlo, chystá výzdoba, zkouší projektory, připravují uvítací stolečky, ladí milé úsměvy. Kolem šesté přijede první účastník a EKAP se začíná rozjíždět.

Celý víkend strávíme ponořeni do her a různorodých přednášek o našem životním prostředí, o biopotravinách, o dobrovolné skromnosti nebo o občanské angažovanosti. Elf se chybou osudu nestihne na sobotu vůbec vyspat a poté jako oživlý hrobník plouží se po Ježírku a oči se mu kalí do ruda. Snažíme se jej konejšit a poslat do spacáku. Vtipný moment však nastává, když se Elf na čtyřikrát pokouší nalézt místo k odpočinku a vždy je vyrušen nějakým účastníkem. Nakonec tedy ani na minutu oko nezahmouří a s tíhou snáší muka nevyspání.

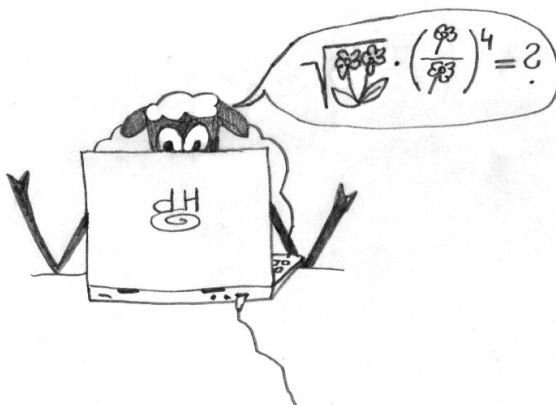
Kuchyně je báječná. Večra se svým týmem má připravenou spoustu scének před každým jídlem (hlavní role = pan zlo ala Elf), které učí účastníky, kterak rozlišovat mezi dobrými a špatnými potravinami. Její kuchyně je 100% bio a je to znát nejen na ceně podávaných pokrmů :). Marně jsem si myslel, že ji ohromím a zároveň pomůžu, když jsem své skromné služby nabídl při výrobě bábovky. Bohužel bylo zjištěno, že vůbec nevím, co se do bábovky dává a tak chuťově těsto nebylo špatné, ovšem chyběl v něm olej, kypřicí prášek, mléko a spousta dalšího. Ještěže tam Večra byla a vše napravila.

K vážnému incidentu došlo až v sobotu večer, kdy skupinka ozbrojených dětí přepadla a uvěznila jednoho z organizátorů - bratra Codyatra. Ten však nepodleh panice a využil svých pedagogicko-dětských znalostí a držíce židli křečovitě nad hlavou, lamentoval íránský pozdrav slunci a jal se děti od svého těla odhánět. Děti se však nezalekly a uvěznily Codyatra do velké atrakce Jezírka - mraveniště. Tam Cody zůstal po dobu celého zbytku kurzu a prý byl viděn o pár týdnů později v nedalekém lesíku, kterak si staví vlastní mraveniště. Že by přece jen ekologická náprava? Kdo ví.

Tom Hradil, alias hlavní kápo samotného Brontosaura, se nechal slyšet, že dorazí v pátek ve tři odpoledne na místo činu. Postupně jak čas ubíhal, zjistil jsem, že přijede v pátek až kolem šesté. Čas však ubíhal a já zjistil, že dorazí druhý den maximálně kolem poledního.

Postupně však, jak čas ubíhal, zjistil jsem, že Tom dorazí až odpoledne možná navečer. Postupně, jak čas ubíhal (a jeho přednáška se dramaticky blížila), zjistil jsem, že snad dorazí před devátou. Nakonec přijel pár minut před svým vystoupením a my mu to ani neměli příliš za zlé, neboť mezitím vznikla teorie, která se ukazuje stále více jako pravdivá - "Šerše la Fam" a tak jsme volné chvíle čekání obohatili nejnovějšími drby. A jaké jsou tedy výstupy letošního EKAPu? Tři bedny jídla co zbylo, Cody je nový mravenec, Elf, který má celý zbytek života co dospávat, Tom v zajetí Šerše-la-famu a spousta účastníků, kteří doufáme mají narozdíl od nás mírně prašnějších organizátorů nové nápady a zajímavé poznatky k přemýšlení. Ještě bych zapomněl, cílem kurzu bylo poodhalit Brontosaurům kus ekologie a zezelenat tak jejich myšlení. Zdali se tak stalo, musí posoudit jediné oni. A co vy? Přijedete příští rok na EKAP?

Žblebt

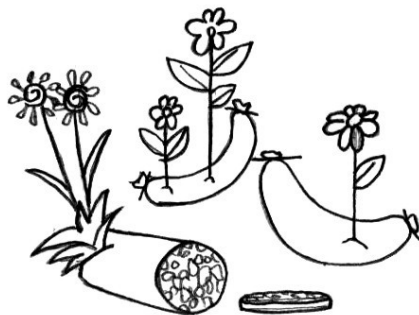

Vegetariánský večer

Vegetariánský večer v Olomouci 21.2.2007

Vše začalo 18:30 v Olomouci na VOŠ Charitas. Sál pro 120 lidí byl tak plný, že někteří museli i stát. Tento seminář zorganizovalo několik desítek studentů VOŠky Charitas. Pozvali si mistra světa v taiboxu a zástupce české vegetariánské společnosti a v neposlední řadě i některé své učitele. Na začátek promluvili tři studenti a mluvili o tom, jak se oni sami dostali k vegetariánství. Dva byli vegetariáni, jeden rok, a třetí byl vegan, šest let. Všichni se na tuto „dráhu“ dali z etických důvodů.

Po studentech přednášel mistr světa v thaiboxu působící v Brně. Přednášel o své stravě, svém životním stylu a o tom, jak už je 15 let vegetariánem a že mu to nečiní prazádné potíže, akorát na začátku to bylo pro něj velmi těžké. Měl až příznaky drogové závislosti, v tomto případě masové :-). Překonal to z etických důvodů, díky kterým se stal vegetariánem. Vykládá také o své kapele, kde je pět ze sedmi muzikantů vegetariány.

Pak promluvil zástupce české vegetariánské společnosti, mluvil o historii vegetariánství. Nejzajímavější byla část o Emerichu Rathovi. Emerich Rath jednou o sobě napsal: „Žiji už 60 let vegetariánsky. Abstinent, nekuřák, 50 let intenzivně sportuji. Vybojoval jsem přes 500 cen, proslavil jsem se 10 vítězstvími v armádním pochodu s plnou polní na 50 km v Berlíně (4 krát), atp...“ Více se můžete dočíst na adrese <http://www.stenava.org/cr/index.html>.

Po přednáškovém bloku pokračoval program filmem. Film byl ekologický, avšak propagoval hlavně vegetariánství. V následující diskusi ho označil člověk z publika, člen Hnutí Greenpeace jako silně propagandistický. :-) Diskuze pak dále pokračovala, i když jedna část publika se odebrala na velmi pestrý vegetariánský raut o více než sto různých chodech.

V závěru jsem strávil několik hodin diskuzí s jedním veganem, členem Reality, organizace, která se zabývá zachraňováním zvířat. Více na www.realita.tv.

Celkově si myslím, že to byla akce ojedinělého charakteru a myslím, že přednáška mistra světa v thaiboxu ukázala to, že i vegetariáni a vegani mohou být zdraví a silní, a ne takoví, jak si myslí někteří z jejich okolí.

Brontosaurus Tomáš Sedláček

Diplomacie

Rok 1900, Evropa před 1.světovou válkou

Není divu, tak jako před každou válkou se sjeli diplomaté ze všech zemí, aby mohli projednávat, uzavírat spojenečtství, smlouvy, dohody a také je porušovat ve prospěch jejich státu.

Před touto válkou se diplomaté sjeli na nedobytném hradě Helfštýn, který si stanovili jako neutrální sídlo. Než se pustili do vyjednávání, museli si stanovit „přísná“ pravidla a trochu zvelebit svém dočasné sídlo...

Vše začalo na jaře roku 1900, kdy se diplomaté začali sjíždět na hradě. Jakkmile všichni přijeli, dali se do práce. Aby se nikdo nedostal přes hradby, museli sundat řebře, na kterých se ještě donedávna opravovaly hradby, a také museli za sebou zamést stopy, aby nikdo nevěděl, že tam jsou. Což byla velice náročná práce :o)

Navečer před 1. světovou válkou se diplomaté dali do vyjednávání, uzavírali smlouvy, vytvářeli spojenečtství a intrikovali.

O 8 let později

Evropu ovládlo Německo :o(

Závěrem ponaučení z víkendovky od Chudáka Sviště:

Kdo jede na víkendovou akci s přesvědčením, že na jídlo bude zase nějaký..., jestli vůbec poteče alespoň studená voda, jestli bude mít střechu nad hlavou... Tak to nejezděte se Svištěma.

Víkendovka se Svištěm ve mne vyvolala takové dojmy, že na ní vzpomínám dodnes.

Byly tam luxusní záchody, tekla dokonce i voda! A to nejen studená ale i teplá :o) No, ale mám jednu výtku k jídlu. To bylo fakt strašné. Nechce se mi to ani komentovat. Na večeři byly toasty a na oběd, no to bylo fakt strašné, protože jsme šli do hospody na svičkovou. Sice vůbec nepočítali s vegetariánskou účastí, ale měli štěstí, zařídili mi horu hranolek a obří smažák. A to všechno bylo v ceně víkendovky. Taky to nebyla žádná levná víkendovka, proto tam bylo asi tak málo lidí. Stála totiž bezmála 0 korun. Prostě všem vřele doporučuji, aby tyto velké peníze obětovali a jeli na víkendovou s Chudákem Svištěm. Protože oni nejsou žádní chudáci!!!

Ale kdo nezažije, neuvěří.

Danny

Eko

Cesty tu jsou?

V následujících řádcích bych chtěl stručně popsat současnou ekologickou situaci u nás, co se pro ekologii dělá a co by se mohlo ještě udělat. Považuji své znalosti za nemalé, ale rozhodně ne za velké, a tak bych chtěl hned na začátek požádat čtenáře o shovívavost, popř. pokud čtenář uzná za vhodné, tak aby mi poslal na mail uvedený v zápatí výtku, popř. notičku, kterou by měl na mysli a chtěl ji sdělit.

Ekologie je pojem, který zavedl člověk a který je vlastní pouze lidskému druhu a ostatní živočišné i rostlinné druhy o něm nemají a nemohou mít ani páru. :-) Ekologie může mít dva významy, buď jako biologická věda, která se zabývá vztahem organismů a jejich prostředí a vztahem mezi živočichy samotnými, nebo druhý význam, a to ochrana životního prostředí. „Současnou ekologickou situací“ míním tedy stav, který popisuje naše chování vůči přírodě, respektive to, jak ji ochraňujeme, tedy jak se chováme ekologicky, ochranně :-)

Nejprirozenější lidskou vlastností je vlastnost přežití. Každý jedinec se snaží přežít, žít, respektive žít co nejdéle život, ať už jakýmkoliv způsobem. V prapůvodu dějin se v člověku vyvíjelo uvažování a pilovaly instinkty a intuice. V minulosti znamenalo „přežít“ pro člověka plné břicho a v širším smyslu to, že předal své geny dále, prostřednictvím opačného pohlaví. Podle rolí v tlupě, mám na mysli role „ženy“ a „muže“, se utvářely hlavní instinkty dvěma cestami. Pro ženy

to byla vlastnost dlouhodobého přežití, pro muže to byla vlastnost krátkodobého přežití, kdy mužovy instinkty byly utvářeny hlavně při získávání potravy a soubojích. Zde je na místě, abychom udělali malou odbočku. Tento článek je o ekologii a milý čtenáři, asi se budete divit, ale o ekologii, ať už kladnou, či zápornou, šlo již v dávných letech. Přibližně před 60 tis. lety začala v přírodě hromadná úmrtí zvířat. Většinou se podle archeologických nálezů jednalo o desetitisíce zvířat, která byla zahnána do různých léček či pastí. Vše to měl na svědomí člověk, vlastně člověk, který si „lovil“. Většina masa byla ponechána, člověk si bral v některých případech až maximálně 25%, zbytek nebyl schopen sníst. Hromadná úmrtí zvířat pokračují až do dnešní doby, kdy to nabralo obrátky, ale to je kapitola pro katastrofické filmy, a my se snažíme v dnešní době předejít, nebo alespoň vylepšit, současnou situaci, protože v „katastrofickém filmu už jsme“. Jak čas běžel, na dané situaci se nic moc neměnilo. Občas se objevovali v průběhu tisíciletí lidé ekologicky smýšlející, ale ti byli většinou považováni za bláznů a podivíny. Obrat nastal v 17. století, je to vidět např. u Komenského, jaký má přístup k věcem kolem sebe, tento postoj je patrný např. v didaktickém díle Didactica Magna.

Mám, za to, ale to je pouze moje spekulace, nikde jsem o tom nečetl a nikde to neslyšel, jen to tuším, že kolem 17. století se ve společnosti začaly prosazovat ženy. Díky jejich přístupu k zachování rodu i dlouhodobým instinktům se začali „lidé“ všeobecně zajímat o to, co bude, když se stane tohle, a jaké to bude mít následky, atp... Vrchol nastal v 21. století, kde si i muži uvědomili, že něco není v pořádku, kdy jim i jejich krátkodobé instinkty začaly říkat, že něco není v pořádku. Situace, při nichž to můžeme pozorovat, už dnes nejsou hromadné lovy zvířat, dnes tvoří zástupnou roli lovů jiná adrenalinová věc - sporty, např. treky, horolezectví, vodáctví. Při těchto aktivitách, kdy muži používají jednak rozum, který by měl mít každý člověk, tak i staré vycvičené instinkty, v jejich případech krátkodobé, si muži uvědomili, že cesty a expedice, které podnikají, se liší od těch, které před pár lety podnikali, a to na stejných trasách a ve stejných lokalitách. Arktida už nejde překročit suchou nohou v časech, kdy to bylo v minulosti možné, řeka Indus posunula o několik kilometrů svůj pramen, takže bylo „nutné“ nové „prvosplutí“, a v neposlední řadě i hory, nám Čechoslovákům nedaleké, Alpy, kde díky tání sněhu a ledu nejsou některé lezecké cesty absolutně schůdné nebo naopak se odkrytím sněhové a ledové pokrývky zjednodušily. Celková příčina tkví v tání ledovců, které způsobuje globální oteplování. Někdo může namítat, že led přibývá a zase ubývá, podléhá různým vlivům, ale v celkovém množství se průměrově jeho množství snižuje. Globální oteplování může být způsobeno několika věcmi a některé z nich nejsme schopni ani mi sami, smrtelníci, ani někteří skvělí vědci postihnout svým rozumem a potřebujeme k tomu složité multiprocessorové počítačové systémy, které myslí tam, kde my myslet nesvedeme nebo by nám to trvalo velmi dlouho. Jeden z vlivů může být přirozené přírodní oteplování, ale to je tak malé a tak pozvolné, že ho můžeme zanedbat. Měli bychom se zabývat mnohem důležitější příčinou a to je vliv oxidu uhličitého. Jeho vliv je odhadován šedesátí procenty mezi ostatními vlivy. Jeho množství se výrazně zvýšilo, z „normálního“ stavu 281 jednotek na milion, na 381 jednotek na milion. (všechny hodnoty a čísla, která zde uvádím, jsou pouze orientační a průměrná a mohou se měnit

v závislosti na času a místě). Produkce oxidu uhličitého je způsobena z 50% uhelnými elektrárnami a z 20% dopravou. Abych se přiznal, tak nevím, kde je prapůvod uhelných elektráren, ale u dopravy to vím celkem dobře. Začalo to v roce 1885, kdy se začala vyrábět auta se spalovacím motorem. Vyvrcholilo to v roce 1908, kdy přišel Ford s neznámějším automobilem na světě, modelem T (už tehdy byli lidé podnikaví, a tak Henry nechal automobily natírat černou barvou, protože tehdy neexistovala jiná barva, která by rychleji schla), kdy nastala opravdu „masová“ výroba automobilů. Dovolím si malou odbočku – tehdy přišel opravdový kapitalismus, kdy Henry nabízel práci, ale těžké pracovní podmínky, a ten, komu to nevyhovovalo, prostě přišel o práci. (Zde se už dávno zapomnělo na Komenského, který už v 17. století mluvil o tom, že denně by se mělo pracovat pouze osm hodin, protože právě takový pracovní čas dovoluje člověku mít čas na odpočinek a další všestranný sebezvoje.) Abych se vrátil zpět, mluvili jsme o spalovacím motoru v autech. Auta já považuji za věc, prostřednictvím, které my sami můžeme „ekologicky“ ovlivňovat prostředí kolem sebe. Ve chvíli, kdy se přišlo na to, že auta produkují „špatný“ oxid uhličitý už byla tak rozšířena, že každý prostě rezignoval a nikdo s tím nic nedělal a ani teď moc nedělá. Mimo to, že auta produkují oxid uhličitý, dlouhou dobu v minulosti produkovala i olovo ve „velkém“ množství a došlo až na to, že tento benzín museli v USA zakázat, protože zjistili, že jim hloupnou děcka, a to celkem zásadně. Pokud se podíváme z roviny osobní do roviny veřejné, továrny a uhelné elektrárny, tak můžeme mluvit o tom, že produkují CO₂, ale mimo to produkují i další látky, které nejsem schopen vyjmenovat, protože to prostě není můj obor. Následkem exhalací jednoho dne v jednom městě zemřelo 10 tis. lidí a tehdy, když se to každého dotklo v jeho osobní rovině, lidé začali přemýšlet, že je sakra něco špatně a jediné, co v minulosti udělali, bylo, že prostě jenom omezili provoz, podle toho, jaké zrovna byly klimatické podmínky pro vznik smogu.

Dnes se s tímhle už něco děje, ale je to velmi těžké a nákladné. Lidé se snaží nahrazovat stávající způsoby výroby elektrické energie jinými, lepšími, ekologičtějsími. Jsou to např. geotermální elektrárny, biomasa, vodní elektrárny, tepelná čerpadla, solární (fotovoltaické) panely, solární kolektory, kterými ušetříme elektrickou energii, protože nám ohřívají vodu. Zmínil jsem se o obtížnosti nových náhrad. Jejich obtížnost spočívá ve správnosti jejich implementace – např. provozy na spalování biomasy musí být velmi dobře navrženy, postaveny a správně provozovány tak, aby spalování probíhalo nad 500° C, jinak vznikají rakovinotvorné dioxiny, a pak je to jako byste bydleli u spalovny odpadků (Bylo prokázáno, že u těchto spaloven je markantní nárůst nádorových onemocnění). Další obtížnost se týká vodních elektráren, které, když jsou umístěny na řekách, zabraňují třeba tahům ryb a také mění úplně biologickou skladbu v tocích řek. Občas se objevují mezi vodními elektrárnami i větší hrůzy, např. Nové Mlýny, kdy člověk jednoduše vyřízne kus kopce.

(více na http://www.energotis.cz/pages/dlouhe_strane.htm) Dovolím si opět menší odkok: našinec není zas takový přírodokazič, rozhodně větší zásah byl třeba Panamský průplav (více na

http://cs.wikipedia.org/wiki/Panamsk%C3%BD_pr%C5%AFplay), kde člověk změnil nehorázným způsobem přírodu. (Abychom tomu dodali další rozměr, protože nikdy nebývá nic černobílé, tak stavba měla i „lidskou tvář“ – zemřelo zde na stavbě mnoho tisíc lidí a 95% z nich byli černoši. Postoj mnohých bělochů se doposud nezměnil. :-). Vraťme se zpět k obtížím alternativních zdrojů, nemluvili jsme ještě o větrných elektrárnách. Ty jsou úplně bezva ale...ale v tom, že staré typy byly velmi hlučné, a nové už takové nejsou a u několika takových jsem i byl. (Pozor na to, Němci prodávají staré repasované a ty hlučné jsou.) Kromě hluku musíme u větrných elektráren dávat pozor i na to, abychom je nestavěli ptákům do cesty, respektive v místě jejich častých tahů, místě jejich tažných tras. Dále existují geotermální elektrárny. Ty jsou taky fajn, ale je dobré je stavět správně, protože občas se pak vyskytují malá zemětřesení při jejich provozu. Teplo využívají i tepelná čerpadla, ale ta se dají použít jen při nízkých venkovních teplotách. O solárních panelech a kolektorech se nezmínuji, protože je neznám a rád bych se od vás, od Tebe, čtenáři, něco dozvěděl, pošli prosím mail. (mohl bych si to vyhledat na internetu, ale tam už je tolik informací, že je velice časově náročné najít ty správné a užitečné informace). Někdo považuje jaderné elektrárny za alternativu, za ekologické. Když mluví o provozu, tak ten ekologický je, ale ostatní už ne. Jaderné elektrárny u nás používají uran, z rudy u nás se získává 0,2% uranu, těžbou se kontaminuje podzemní voda, té jsme zatím kontaminovali u nás v ČR 188 mil. m³. Uvedení povrchového dolu do původního stavu trvá cca. 70 let a stojí to cca. 50 mld. Při samotné výrobě energie „dokážeme“ využít 2% energie schované v uranu. Účinnost jaderných elektráren je 25%. Odpad z jaderných elektráren se skládá 300 let, to je také výdrž betonové sarkofágu, v kterém je odpad uložen. Dále pak se „dá“ jaderný odpad uložit na mořském dně, ale to „svědčí“ rybkám a přírodě. Jaderné elektrárny rozhodně nevidím jako schůdné řešení.

Tomáš Sedláček, sedlacekt@gmail.com

Ostatní

Zvižte členem Slunovratu?

objavilo sa jedného pekného dňa na našej internetovej konferencii radných. „Co to je?“ „Gramatická chyba alebo vtíp číiii čoooo?“ Mysleli si viacerí. „Zvižte členem? To by jsme byli první“. „V stanovách nie je napísané, že by to nešlo“, myslela som si, že presvedčím.

Ale asi to naozaj nepôjde. Podľa stanov má byť člen Slunovratu uznášaniaschopný a hlavne by sa mal vedieť podpísať.

O čom je vlastne reč? Do našej domácnosti pribudlo štvornohé čudo – labradorský retriever Dolores. Všetci ju obdivujú („Rozkošná! Milá! Krásna! Ťuť-u-ňuňu!“), ale to ešte netušia, že naša psia slečna miluje bosé nohy (teplé a čerstvé „masičko“ je najlepšie) a najradšej útočí zozadu (lebo je to predsa strašne zábavné rozbahnúť sa, vrčať ako pitbull, a potom sa zahryznúť paničkovi a paničke do lýtka/nohy/pozadia apod.). Podpísať by sa vedela – s našou pomocou –

namočila by si tlapku do tušu a jej čierny odtlačok by sa krásne vynímal na snehobielej členskej karte...No uznávam, asi by nebola perspektívna, neorganizovala by víkendovky a neviem, či by ju chcel niekto do tímu Pšb-čka. Ani na OHB by si asi netrufla. Ale dokázala by napríklad vyhrabávať zemiaky na ekofarme (všetko, čo súvisí s jedlom, ju úžasne motivuje), robiť plavčíčku pri vodných radovánkach počas letných dní či slúžiť ako spoľahlivý termofor počas chladných nocí pod tee-pee. Má ešte niekto podobné nápady? :-)

P.S. Článok bol písaný, keď mala Dolores 2 mesiace. Teraz už má 5 a je to poznať (a my sme stále živí a zdraví a už ani nechodíme otrhaní).

Vierik

Jak se vyznat v přírodní kosmetice?

Image kosmetických značek už se prakticky neobejde bez přívlastků „přírodní“ či „bylinná“. Podle čeho se může orientovat spotřebitel, který si chce vybírat výrobky skutečně ohleduplné k přírodě i k vlastnímu zdraví?

Stále se rozšiřující škála výrobků, zvyšující se počet prodejních míst, růst tržeb (předpokládaný obrát v Evropě letos přesáhne 1 miliardu eur) a zájem spotřebitelů o cokoliv „přírozeného a původního“ – to vše vytváří z přírodní kosmetiky, vedle wellness a kosmetiky pro muže, jeden z největších kosmetických trendů současnosti. Zatímco se kosmetické firmy a drogistické řetězce předhánají v uvádění dalších značek na trh, nejasnosti o tom, co skutečně znamená označení „přírodní“ či „organické“, zůstávají.

Koupíte-li si „přírodní“ krém, šampón nebo make-up, může se jednat o výrobek, v němž mohou naprosto převažovat syntetické složky, navíc testované na zvířatech. O „ekologickém“ původu rostlinných složek se můžete rovněž jen dohadovat. Stěžovat si nemáte kde, protože nic z toho není v rozporu se zákonem.

Pravda - některé značky mají tak dobré jméno, že tvrzením typu „bez syntetických přísad“ nebo „netestováno na zvířatech“ spotřebitelé prostě důvěřují. Přesto existují některé standardy a certifikáty, které mohou orientaci na trhu usnadnit. Hledisek při výběru můžete uplatnit hned několik.

Nedostatečná „bio“ legislativa

Co si představit pod pojmy organická či bio-kosmetika? Obecně vzato, přírodní kosmetika by měla obsahovat pouze nebo převážně přírodní ingredience, tedy takové, které pocházejí z rostlin nebo minerálů. Jednotlivé standardy přitom připouštějí různé procento zastoupení syntetických složek, obvykle od 0% do 30%. Nejednotný je přístup k užívání syntetických konzervantů, živočišných látek, případně k požadavkům na ekologická balení. Označení organická kosmetika nebo biokosmetika se většinou chápe ještě přísněji – složky by měly v maximálně možné míře pocházet z kontrolovaného ekologického zemědělství a nebo kontrolovaného sběru na přísně vybraných lokalitách, nesmí být testovány na zvířatech a obsahovat GMO. Používání ropných derivátů, syntetických barviv, parfémů a konzervantů je zakázáno. Podmínkou je možnost zpětného ověření původu vstupních bio surovin, bez ohledu na zemi zpracování. Povinností je i užití recyklovatelných obalových materiálů, pravidlem pak balení pouze do nejnutnějších obalů.

Zatímco značení biopotravin podléhá legislativě Evropské unie, používání termínů „bio“ či „přírodní“ v kosmetickém průmyslu není zatím zákony nijak omezeno. V praxi to znamená, že si každá země, asociace či dokonce jednotlivý výrobce může zatím definovat pojem „přírodní kosmetika“ dle vlastních kritérií. Snaha o zjednodušení stávající situace je na místě. Jak dokazuje

úspěch certifikovaných biopotravin v Evropě, spotřebitelský potenciál zájemců o přírodní produkty je obrovský. Dokud však budou pouze skalní vyznačiči bio schopni rozeznávat, co je a co není skutečně přírodní, nebude se trh s biokosmetikou rozvíjet.

Známky, které pomohou

Budete-li se na našem trhu zajímat o kosmetiku s co možná největším obsahem skutečně přírodních látek, setkáte se na našem trhu nejčastěji se známkou Přírodní kontrolovaná kosmetika. Nejstarší, původně pouze v Německu platná známka kvality z roku 1996 (uděluje ji německá asociace BDIH – Spolkový svaz německých podnikatelů v průmyslu a obchodu sdružující obchodní a výrobní firmy z oblasti farmacie, health care produktů, potravinových doplňků a kosmetiky) je dnes jednou z nejčastěji užívaných ochranných známek i na mezinárodní úrovni. Výrobky s certifikátem BDIH nemohou obsahovat ropné produkty, syntetické konzervační a vonné látky ani syntetická barviva. Suroviny se nesmějí získávat z mrtvých zvířat a výrobky ani složky nesmějí být na zvířatech testovány. Rostlinné suroviny pocházejí, pokud je to možné, buďto z ekologického zemědělství nebo z kontrolovaných sběrů ve volné přírodě. Splnění podmínek posuzuje mezinárodní institut Ecocontrol v Osterode. Pozor: známka BDIH nemusí nutně znamenat, že se jedná o bioprodukt! V době, kdy směrnice vznikala, nebyl na ekologický původ přírodních surovin kladen takový důraz jako nyní. Z těchto důvodů v názvu nejsou výrazy „bio“ ani „organic“, ale „Kontrollierte Natur Kosmetik“. Ačkoliv jsou při výrobě používány zpravidla certifikované biosuroviny, jejich skutečný podíl v konečných výrobcích není na obalu procentuálně deklarován. Na našem trhu lze s tímto logem získat vybrané výrobky značek: Lavera/Laveré, Logona, Sante Naturkosmetik, Primavera, Weleda, Dr. Hauschka, Maharishi Ayurveda, Fitne a jiné.

Pokud pochází přírodní kosmetika z francouzsky či anglicky hovořících zemí, můžete na obalu výrobku nalézt logo "EcoCert" či „Soil Association Organic Standard“. Obě tyto známky potvrzují, že produkty obsahují suroviny z kontrolovaného ekologického zemědělství a, na rozdíl od známky BDIH, informují o skutečné podílu těchto surovin ve výrobku.

Původně pouze certifikační a kontrolní orgán pro ekologické zemědělství EcoCert patří dnes mezi největší certifikační společnost pro organické kosmetické výrobky. Od roku 2002 nabízí dva certifikáty- „EcoCert ECO“ pro produkty, jejichž obsah je z 95% přírodního původu, 5% všech a 50% rostlinných složek ekologického původu. Přísnější „EcoCert BIO“ označuje výrobky, které pochází z 95% z přírodních surovin a 10% všech a 95% rostlinných složek ve výrobku je bio původu. Procentuální podíl složek z ekologického zemědělství je uváděn na obalu. Na českém trhu lze s touto známkou zakoupit například dánskou kosmetiku značek Urtekram či francouzské L'occitane.

Obdobná známka „Charte Cosmebio“, udělovaná francouzskou obchodní asociací výrobců ekologické kontrolované kosmetiky Cosmebio, (u nás např. francouzská značka Oléanat) vychází rovněž ze standardů EcoCertu.

Převzato z www.biospotrebitel.cz

Ya stole kumek
ušisko nastrojěné.
Čeká, co člověk.